

RETNINGSLINJER VEDR. HÅNDTERING AF CORONA-VIRUS/COVID-19 INDENFOR FORSVARSMINISTERIETS OMRÅDE (6. UDGAVE)

1.1 Formål

Hermed udgives Forsvarsministeriets interne retningslinjer til myndighedschefer for håndtering af den aktuelle situation med spredning af coronavirus/COVID-19. Myndighedscheferne pålægges videreformidling og iværksættelse indenfor egen myndighed, således ministerområdet operative evne opretholdes bedst muligt, ligesom koncernen på bedst mulige vis bidrager til at begrænse smittespredning.

Nedenstående retningslinjer er baseret på de aktuelle anvisninger, anbefalinger og retningslinjer fra sundhedsmyndighederne og Udenrigsministeriet. Det er vigtigt, at alle medarbejdere efterkommer retningslinjerne for at forebygge smittespredning og beskytte sig selv og andre mod smitte.

Uagtet nedenstående er det vigtigt, at myndighederne holder sig løbende orienteret om ændringer i anvisninger, anbefalinger og retningslinjer, herunder opdateringer om udbredelsen af smitte, angivelse af særlige risikoområder og forholdsregler. Myndighederne kan for at sikre opretholdelse af operativ opgaveløsning udgive supplerende retningslinjer gældende for egne myndighedsområder.

Forsvarsministeriets retningslinjer er baseret på en vurdering af hvilke tiltag, der har størst smitteforebyggende effekt, samt om der er proportionalitet mellem forventet effekt, mulige skadevirkninger og ressourceforbrug. Myndighedernes eventuelle supplerende retningslinjer bør også lægge dette til grund, således at de kan opretholdes med tilstrækkelig stor tilslutning og uden uhensigtsmæssige omkostninger. Myndighederne bør indgå en dialog med Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse omkring etableringsmæssige forhold forud for indførelse af smittereducerende tiltag på området. Myndighederne bør endvidere være opmærksomme på at koordinere medarbejdernes tilbagevenden med Ejendomsstyrelsen, idet nogle services må forventes at kræve en løbende opstartsperiode.

Retningslinjerne er gældende pr. 15. juni 2020.

1.2 Retningslinjer

Aktuelle vejledninger og anbefalinger udsendt af henholdsvis Udenrigsministeriet og sundhedsmyndighederne skal følges.

1.2.1 Adgang til ministerområdets faciliteter, mødevirksomhed og tjenesteudøvelse i dele- og storrumskontorer.

Genoptagelse af fysisk fremmøde

- Den fysiske tilstedeværelse genoptages i den offentlige sektor fra den 27. maj 2020, bortset fra i Region Hovedstaden og Region Sjælland, hvor den fysiske tilstedeværelse genoptages fra den 15. juni 2020.

I forbindelse med medarbejdernes tilbagevenden i til tjenestestederne skal de smittebegrænsende tiltag følges i videst muligt omfang.

Myndighederne bedes orientere sig i samt fordele den aktuelle udgave af Forsvarsministeriets Personalestyrelses Q&A vedr. ansættelsesretlige forhold ifm. coronavirus/COVID-19 (bilag 1) til chefer og medarbejdere. Q&A'en ligger endvidere på den koncernfælles intranetside om coronavirus/COVID-19.

Myndighedsansvarlige skal være opmærksomme på eventuelle medarbejdere i særlig/øget risiko ifm. med pådragelse af coronavirus/COVID-19. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at personer i øget risiko som udgangspunkt ikke behøver at blive omplaceret i deres arbejde eller at arbejde hjemmefra, heller ikke selv om de dagligt har kontakt til mange mennesker. Langt de fleste personer i øget risiko kan deltage i sociale sammenhænge og gå på arbejde, hvis der tages hensyn til de særlige forholdsregler, herunder skærpet hygiejne og behørig afstand, som beskrevet nedenfor.

Personer i øget risiko, eventuelt fastslået af egen læge eller af behandlende læge på sygehus efter en konkret individuel vurdering, kan dog have behov for særlige foranstaltninger på deres arbejdsplads. Tjenestestederne skal indgå i dialog med de pågældende medarbejdere om dette. Myndighederne skal endvidere være opmærksomme på særlige forhold for medarbejdere, som skal følge forsigtighedsprincippet, herunder gravide fra graviditetsuge 28 og frem.

Eventuelt fornyet hjemsendelse

- Såfremt smittetrykket skulle stige, kan det igen blive nødvendigt at hjemsende medarbejdere, der ikke varetager operative eller kritiske funktioner, indtil Forsvarsministeriet oplyser, at de pågældende medarbejdere igen kan møde fysisk på arbejdspladsen.

Hjemsendte medarbejdere skal arbejde hjemmefra i det omfang, deres arbejdsopgaver tillader det. De står fortsat til rådighed og vil modtage løn.

Det er som udgangspunkt tilladt for hjemsendte medarbejdere at møde op på arbejdspladsen efter aftale med nærmeste chef, såfremt de har konkrete behov for at tilgå klassificerede systemer eller løse andre opgaver, som ikke kan udsættes og kræver tilstedeværelse på arbejdspladsen.

Afholdelse af møder og arrangementer

- Alle ikke-nødvendige møder og arrangementer aflyses, hvis der er flere deltagere end det til enhver tid gældende forsamlingsforbud tillader.
- Arrangementer og møder med færre deltagere, end det til enhver tid gældende forsamlingsforbud tillader, skal desuden overvejes. Følgende parametre bør bl.a. indgå i overvejelserne om mødeformen:
  - o Formålet og vigtigheden af mødets gennemførelse, herunder prioritering ift. andre vigtige møder samt tilgængelige, egnede lokaler med en tilstrækkelig størrelse ift. overholdelse af afstandskrav.

- Muligheden for at gennemføre mødet på VTC, Microsoft Teams eller andre ikke klassificerede systemer.
  - Antallet af samlede beslutningstagere/andet kritisk personel ift. potentiel smittespredning.
  - Udenlandsk deltagelse.
- Om øvrige krav og anbefalinger i forbindelse med mødeafholdelse samt arbejde i dele- og storrumskontorer, se punkt 1.3 'Øvrige smittebegrænsende tiltag'.

Ekstern adgang til etableringerne

- Myndighedschefen kan træffe beslutning om, at der af hensyn til behovet for at opretholde den operative virksomhed, lukkes for offentlighedens adgang til myndighedens etableringer. Den enkelte myndighedschef kan fastsætte hvem, der indenfor eget myndighedsområde kan træffe beslutningen om lukning for offentlighedens adgang.
  - Håndværkere mv. er undtaget fra adgangsforbuddet.

1.2.2 Udenlandske tjenestebesøg i Danmark

- Udenlandske tjenestebesøg ved danske myndigheder kan gennemføres, såfremt mødet er nødvendigt, i henhold til de enhver tid gældende regler for indrejsende i forbindelse med erhvervsrejser. Indrejsereglerne kan tilgås via www.coronasmitte.dk samt www.politi.dk
  - Styrelseschefen kan indenfor eget myndighedsområde delegere beslutningskompetencen til at vurdere, hvorvidt et konkret udenlandsk tjenestebesøg er nødvendigt.
  - Mødet/aktiviteten er nødvendigt såfremt det ikke kan udsættes eller afvikles uden fysisk tilstedeværelse .
  - Vær opmærksom på, at indrejsende bla. skal have dokumentation for mødets nødvendighed samt en kontaktperson, der kan bekræfte dette overfor politiet.

1.2.3 Rejser og udsendelser

Erhvervs-/tjenesterejser og udsendelser til udlandet

I henhold til Udenrigsministeriets globale rejsevejledning, gennemføres udsendelser, genudsendelser (af stabsofficerer, rådgivere og lignende) samt tjenesterejser til udlandet kun, hvis rejsen efter en konkret vurdering anses som nødvendig. Som eksempel på nødvendige rejser kan nævnes rejser, der er vigtige for opretholdelsen af den operative virksomhed.

I henhold til Udenrigsministeriets vejledning om erhvervsrejser anlægges et forsigtighedsprincip ved vurderingen af nødvendigheden af rejsen. Såfremt rejsen vurderes nødvendig skal der endvidere foretages en konkret og individuel risikovurdering i dialog med de(n) pågældende medarbejder(e). Endvidere bør dialogen adressere risikoen for ændringer i rejse-

planen samt medarbejderens villighed til eventuelt at lade sig teste for coronavirus/COVID-19 ved hjemkomst.¹

- Styrelseschefen og styrelsesvicechefer kan beslutte om en konkret udsendelse eller tjenesterejse er nødvendig og herved beordre rejser til udlandet. Forsvarschefen kan dog delegere beslutningskompetencen til niveau II-chefer samt cheferne for stabene i Forsvarsstaben.
- o Ifm. stillingtagen til en tjenesterejse, skal følgende forhold i betragtning:
  - Udenrigsministeriets rejsevejledning til det konkrete land. Vær bl.a. opmærksom på eventuelle regler ifm. transit via øvrige lande.
  - Mulighederne for kommerciel hjemtransport med kort varsel.
  - Andre allieredes og partnerses genoptagelse af arbejdet i landet samt disses eventuelle interne retningslinjer.
  - Den sundhedsmæssige situation i landet samt landets COVID-19 retningslinjer, herunder bl.a.:
    - Mulighederne for at udføre arbejde i landet (udgangsforbud, nedlukning m.v.)
    - Landets krav til (erhvervs)indrejse, fx påbud om karantæne, negativ COVID-19 test mv.
    - Udbredelsen af smitte i landet.
    - Eventuelt forsamlingsforbud.
    - Eventuelt påbud om at bære værnemidler, fx mundbind.
    - Mulighederne for og kvaliteten af sundhedsfaglig behandling i landet, hvis man bliver syg.
- Udsendelse til visse internationale operationer indebærer for nuværende krav om karantæne på Forsvarsministeriets concerns etableringer forud for afrejsen grundet COVID-19-situationen. Medarbejdere(n) kompenseres i så fald ekstraordinært med INTOPS-aflønning fra karantænens begyndelse, såfremt den samlede periode for karantæne og ophold i missionsområdet er på minimum 28 dage.
- Leaverejser kan i visse internationale operationer være aflyst grundet COVID-19-situationen. Medarbejdere(n) kompenseres i så fald for eventuelle ikke-afholdt(e) leave-rejser. Der indføres i denne forbindelse en ekstraordinær godtgørelsesordning, der alene finder anvendelse for 1. leaverejse ved aflysning på grund af COVID-19-relaterede omstændigheder, som vil tilsvare den eksisterende kompensation, der er aftalt med de faglige organisationer for manglende 2. leaverejse under udsendelse i international operation i mindst 180 dage.
- Udsendelse og tjenesterejser til områder i udlandet, hvortil Udenrigsministeriet i perioden fraråder rejser grundet coronavirus/COVID-19, vil uagtet formål medføre 14 dages efterfølgende hjemmeophold, hvor medarbejderen modtager løn.² Under et

---

¹ Myndighederne har ikke hjemmel til at beordre medarbejdere(n) til at lade sig teste for coronavirus/COVID-19, hvorfor eventuel test skal ske frivilligt og på medarbejderens egen foranledning.

² Skæringsdatoen for arbejdsgiverbetalt hjemmeopholdsperiode (14 dage), der gælder for medarbejdere, som er hjemvendt til hjemmeophold i forlængelse af tjenesterejser eller ud-

hjemmeophold må medarbejderen ikke må møde op på sit tjenestested, og medarbejderen opfordres i øvrigt til at følge Sundhedsstyrelsens til enhver tid gældende anbefalinger. Det forventes, at medarbejdere på hjemmeophold arbejder hjemmefra i videst muligt omfang.

- Der kan dispenseres for længden af hjemmeopholdet, såfremt medarbejderen (frivilligt) bliver testet negativ for coronavirus:
  - Medarbejderen skal selv bestille tid til testen på www.coronaprover.dk. Testen bør foretages i umiddelbar forlængelse af rejsen, dog ikke tidligere end 4 dage efter datoen for udrejsen fra Danmark.
  - Medarbejderen må møde på tjenestestedet efter modtagelse af negativt testresultat, såfremt tjenestestedets lokale retningslinjer tillader dette og medarbejderen i øvrigt er symptomfri.

Når der foreligger et negativt testresultat, kan der endvidere varsles afvikling af friheder i forbindelse med hjemmeopholdet efter de almindelige bestemmelser.

- Styrelseschefen og styrelsesvicechefer kan ligeledes træffe beslutning om at dispensere fra hjemmeopholdskravet i forlængelse af nødvendige udsendelser og tjenesterejser til udlandet, såfremt:
  - Den pågældende medarbejder varetager en kritisk/operativ funktion, der ikke kan overdrages til andre.
  - Den pågældende medarbejder i øvrigt er symptomfri.

Forsvarschefen kan delegere beslutningskompetencen til niveau II-chefer samt cheferne for stabene i Forsvarsstaben. Direktøren for Beredskabsstyrelsen kan delegere beslutningskompetencen til direktionen.

- Myndighederne skal sikre, at enkeltmand, der sendes til udlandet, er bekendt med de seneste anbefalinger/forholdsregler, som fremgår af henholdsvis Sundhedsstyrelsens og Udenrigsministeriets hjemmesider. Herudover skal den rejsende – i det omfang det måtte være aktuelt – have kendskab til nationale militære kontaktmuligheder (SNR/SNO eller lignende) på det pågældende rejsemål.
- Såfremt en medarbejder under et tjenstligt ophold strandeder i udlandet grundet fx lukning af grænser eller indstillede flyvninger, eller hvis medarbejderen sendes i karantæne/hjemmeopholdslignende forhold i udlandet pga. potentiel smitte, eller hvis medarbejderen bliver syg i udlandet, skal medarbejderen kontakte Forsvarets JOC (+45 72 81 23 00), egen nærmeste chef samt om muligt/i relevant omfang nationale militære kontaktmuligheder (den lokale ældste danske officer/repræsentant (SNO/SNR)) på det pågældende rejsemål.

---

sendelser til områder i udlandet, hvortil Udenrigsministeriet i perioden frarådede rejser grundet coronavirus/COVID-19, er den 25. maj 2020, hvor Udenrigsministeriets regler for erhvervsrejser blev indført. Medarbejdere, der efter tjensterejser/udsendelse har afviklet friheder ifm. hjemkomst efter 25. maj 2020 i hjemmeopholdsperioden, kan således få justeret deres arbejdstidsregistrering bagudrettet.

Private rejser

Udenrigsministeriet anser turistrejser for at være ikke-nødvendige rejser. Forsvarsministeriets koncern kan som arbejdsgiver ikke nægte medarbejdere at holde ferie i et område, hvor Udenrigsministeriet på afrejsetidspunktet fraråder ikke-nødvendige rejser til. Forsvarsministeriets koncern har dog anlagt et forsigtighedsprincip i forhold til coronavirus/COVID-19 med betydning for medarbejdernes tilbagevenden til tjenestestederne begrundet i ønsket om at begrænse potentiel smittespredning blandt koncernens medarbejdere samt det øvrige samfund.

Myndighederne skal orientere deres medarbejdere om Forsvarsministeriets koncerns reviderede, interne retningslinjer, idet medarbejdere skal kende til koncernens tilgang til selvfor skylt sygdom og påbudt hjemmeophold for de medarbejdere, der måtte vælge at foretage en privat udlandsrejse til områder, hvortil Udenrigsministeriet i den givne periode fraråder rejser i relation til coronavirus/COVID-19. Det er medarbejderens eget ansvar at holde sig ajour med Udenrigsministeriets rejsevejledninger samt initiere eventuel koordination med sin nærmeste chef, såfremt rejsen kan påvirke medarbejderens tjenestuedøvelse.

- En privat udlandsrejse til områder, hvortil Udenrigsministeriet i perioden fraråder rejser, kan betyde, at der er tale om selvforskyldt sygdom, hvor der som udgangspunkt vil være tale om lovligt forfald, såfremt medarbejderen konstateres syg med coronavirus/COVID-19, men hvor medarbejderen vil ikke have ret til løn under sygdom. Ved anden sygdom end coronavirus/COVID-19 vil der være tale om lovligt fravær med ret til løn.
- Bemærk, at også private rejser til udlandet i områder, hvortil Udenrigsministeriet på afrejsetidspunktet fraråder ikke-nødvendige rejser, medfører 14 dages efterfølgende hjemmeophold for medarbejdere med ansættelse inden for Forsvarsministeriets område.
  - o Et hjemmeophold efter en privat udlandsrejse til områder, hvortil Udenrigsministeriet på afrejsetidspunktet fraråder ikke-nødvendige rejser, kan efter omstændighederne udløse lovligt fravær uden ret til løn, såfremt hjemmeopholdet forhindrer medarbejderen i at udføre sine arbejdsopgaver.

Særlige forpligtelser: Hvis en medarbejder inden sin ferie er blevet varslet om, at denne i forlængelse af ferien skal stille til et beredskab, en indsættelse eller en udsendelse, kan manglende fremmøde grundet en rejse til et land, hvortil Udenrigsministeriet fraråder ikke-nødvendige rejser, anses som en misligholdelse af ansættelsesforholdet, da medarbejderen ikke lever op til dennes særlige og varslede forpligtelse, og da dette skyldes medarbejderens forhold.

Medarbejderen kan eventuelt undersøge muligheden for at indgå en skriftlig aftale om hjemmearbejde i hjemmeopholdsperioden med sin nærmeste chef forud for rejsen.

- o Der kan alene dispenseres for længden af hjemmeopholdet, såfremt medarbejderen bliver testet negativ for coronavirus:
  - Medarbejderen skal selv bestille tid til testen på www.coronaprover.dk

- Testen bør foretages i umiddelbar forlængelse af rejsen, dog ikke tidligere end 4 dage efter datoen for udrejsen fra Danmark.
  - Medarbejderen må møde på tjenestestedet efter modtagelse af negativt testresultat, såfremt tjenestestedets lokale retningslinjer tillader dette og medarbejderen i øvrigt er symptomfri.
  - Uagtet testen vil perioden som udgangspunkt, være at betragte som lovligt fravær uden ret til løn, indtil et negativt test svar foreligger. Såfremt fraværet sker i forbindelse med særlige forpligtelser, kan perioden efter omstændighederne anses for misligholdelse af ansættelsesforholdet og potentielt medføre ansættelsesretlige konsekvenser.
- Såfremt en medarbejder under et ikke-tjenstligt ophold strandet i udlandet grundet fx lukning af grænser eller indstillede flyvninger, eller hvis medarbejderen sendes i karantæne/hjemmeopholdslignende forhold i udlandet pga. potentiel smitte, eller hvis medarbejderen bliver syg i udlandet, følges Udenrigsministeriets rejsevejledning for det pågældende land/område, og medarbejderen underretter ved lejlighed egen nærmeste chef.

Myndighederne og medarbejderne kan finde mere information om selvforskyldt sygdom og hjemmeophold i Forsvarsministeriets Personalestyrelses Q&A-vejledning (bilag 1) samt i Medarbejder- og Kompetencestyrelsens generelle Q&A-vejledning om ansættelses- og arbejdsretlige vilkår i forbindelse med coronavirus/COVID-19 på www.medst.dk

1.2.4 Sygemelding og information om påbudt hjemmeophold og smittede medarbejdere ifm. coronavirus/COVID-19

Såfremt et samlet fravær af medarbejdere får indvirkning eller begrænsende effekt på den operative opgaveløsning, skal Forsvarsministeriet orienteres omgående via kommandovejen.

Sygemelding: Medarbejdere med sygdom skal melde sig syge til sygemeldingskontoret samt underrette nærmeste chef efter sædvanlig procedure. Det er vigtigt, at medarbejdere sygemelder sig, selvom de arbejder hjemmefra.

Medarbejdere, der har været syge med coronavirus/COVID-19 symptomer, skal forblive sygemeldte i hjemmet, indtil de har været symptomfrie i 48 timer. Herefter raskmeldes efter sædvanlig procedure, og medarbejderen kan genoptage arbejdet.

- Påbud om hjemmeophold: Medarbejdere med symptomer på coronavirus/COVID-19 skal forblive i hjemmet, også selvom der alene er tale om lette symptomer. Det forventes, at medarbejdere på hjemmeophold arbejder hjemmefra i videst mulige omfang.
- Medarbejderne bedes være opmærksomme på muligheden for at lade sig teste for coronavirus via Testcenter Danmark. Der kan bestilles tid på www.coronaprover.dk Ved modtagelse af negativt testresultat og symptomfrihed kan medarbejderen vende tilbage til tjenestestedet, såfremt de lokale retningslinjer tillader dette.

- Myndighederne skal opfordre medarbejderne til at underrette arbejdspladsen om påbudt hjemmeophold eller konstateret coronavirus/COVID-19, idet det dog bemærkes, at det i forbindelse med sygdom som udgangspunkt ikke kan kræves, at medarbejderne oplyser årsagen. Opfordringen gives af Sundhedsmyndighederne med henblik på, at arbejdsgiver kan overveje og iværksætte nødvendige tiltag for at undgå smittespredning.

1.3 Øvrige smittebegrænsende tiltag

- Myndighederne skal sikre, at medarbejderne følger de koncernfælles og lokale retningslinjer for håndtering af coronavirus-COVID-19 restriktivt, når de opholder sig på koncernens etableringer.
- Myndighederne skal sørge for, at der er let adgang til hånddesinfektion, hvor der færdes mange mennesker og er mange kontaktpunkter, fx ved indgangspartier, kantiner og idrætsfaciliteter mv. I lokaler med offentlig adgang skal der være let adgang for alle til håndvask med vand og flydende sæbe samt engangshåndklæder. Der bør ikke anvendes fælles håndklæder eller fælles sæbestykker.
- Myndighederne skal sikre hyppig og grundig rengøring af fælles kontaktpunkter, som minimum en gang dagligt, og oftere ved mange besøgende.
  - o Identifikation og evt. markering af fælles kontaktpunkter, fx dørhåndtag, gelændre, vandhaner, kontakter og trykknapper.
  - o Skraldespande tømmes dagligt, og altid inden de fyldes helt.
  - o Fælles redskaber og remedier bør rengøres mellem forskellige brugere m.v., eller der kan benyttes personlige redskaber eller engangsudstyr.
  - o Undgå at dele udstyr, der vanskeligt kan rengøres mellem brugere, som fx. tablets/tastaturer.
- Efter særlig aftale med Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse kan myndighederne helt undtagelsesvist få mulighed for at have åbne buffeter i kantinerne via ISS. En sådan undtagelse vil medføre et antal ressourcekrævende, nødvendige foranstaltninger, der er tilpasset lokale forhold. Ejendomsstyrelsen vil i givet fald være ansvarlig for at iværksætte foranstaltningerne.

Kantinerne skal desuden:

- o Skabe afstand mellem de spisende, mindst 1 meter. Det kan være nødvendigt at indføre spisehold for at sikre afstanden.
- o Opfordre til at der som udgangspunkt foretages kontaktløs betaling.
- o Tilbyde engangshandsker ved selvbetjeningsvarer mv.
- o Fjerne ikke-nødvendige kontaktpunkter som fx trykknappaserede tilfredsheds-målere mv.
- Myndighederne skal sikre fortsat generel fysisk afstand og reduceret kontakt:
  - o Myndighederne bør overveje muligheden for at lade medarbejderne arbejde på skiftehold, ligesom sundhedsmyndighederne opfordrer til, at der fortsat benyttes hjemmearbejdsdage i det omfang, dette er muligt.

- Hold mindst 1 meters afstand mellem medarbejdere på tjenestestederne. Afstanden skal vurderes 'fra næsetip til næsetip', hvilket fx betyder, at der ved siddende indretning skal måles fra midten af stolesæder, ikke fra armlæen til armlæen.
  - Nærmeste chef har ansvaret for vurdere, om antallet af tilstedeværende er forsvarligt ved aktiviteter, møder o.l. begyndelse, ligesom deltagere skal opfordres til at vaske/afspritte hænder før og efter aktiviteten. Nærmeste chef kan delegere ansvaret til mødeansvarlig/instruktør o.l.
  - Såfremt et mødelokale anvendes hyppigt af en stor kreds af skiftende mødedeltagere, vil det være muligt at indføre én ekstra daglig rengøring af lokalet i dialog med FES. Mødeleder opfordres desuden til selvstændigt at foranstalte vask/afspritning af de mest benyttede kontaktpunkter såsom bordoverflader, håndtag, stikkontakter samt tastaturer/mus efter brug af lokalet. Mødeleder skal afslutningsvist sikre bortskaffelse af efterladt materiel (herunder papirer mv.).
- Hold mindst 2 meters afstand i situationer, hvor der kan være øget risiko for dråbesmitte, såsom aktiviteter med kraftig udånding, hvor dråber dannes og slynges længere væk fra personen end ved normal tale, f.eks. fysisk anstrengelse, råb, foredrag, mv.
  - Sports- og idrætsaktiviteter med fysisk aktivitet kan gennemføres med opmærksomhed på de til enhver tid gældende anbefalinger, særligt vedr. hygiejne og forebyggelse af kontaktsmitte. Der kan desuden søges inspiration i Kulturministeriets retningslinjer for indendørs idrætsfaciliteter på www.kum.dk/covid-19/retningslinjer-for-genaabning
  - Der bør sikres 2 meters afstand mellem underviser/foredragsholder og forreste række i klasselokale/auditorium, mens det er tilstrækkeligt med 1 meters afstand mellem elever/tilhørere.
- Hold desuden mindst 2 meters afstand i situationer, hvor et forsigtighedsprincip tilsiger et særligt hensyn, som fx:
  - Hvis der er tvivl om luftvejssymptomer hos en selv eller den anden, f.eks. hvis man på vej hjem fra arbejde føler sig sløj, hvis man synes den anden ser forkølet ud osv.
  - Ved ophold i lukkede rum med begrænset bevægelsesrum dårlig udluftning mv. fx. kælderlokaler, skakter mv.
- Smittespredning kan yderligere reduceres ved at begrænse ansigt-til-ansigt kontakt, f.eks. ved opstilling på rækker i klasselokale, eller ved at øge afstand til mere end en meter ved ansigtsvendte bordopstillinger.
  - I særlige situationer hvor ansigt-til-ansigt kontakt indenfor 1 meter ikke kan undgås, kan man opsætte en fysisk barriere mellem medarbejderne, fx en skærm af plastik.
  - Generelt vil der være mindre risiko for smittespredning ved aktiviteter i lokaler, der er rummelige ift. antal besøgende, i lokaler med god udluftning eller ventilation, samt ved udendørs aktiviteter.
  - Ved regulering af stående og gående personer kan afstand markeres på væg, bord, gulv eller lignende, f.eks. ved serveringsdisk, indgangspartier, andre steder med potentiel kødannelse m.v.
    - I mange situationer kan det være lettere at sikre afstandskrav ved siddende indretning. Eventuelle opholds- og venterum lukkes eller indrettes, så det

- er muligt at holde den anbefalede afstand, fx ved at reducere antallet af stole.
- Ved arrangementer med større antal deltagere, bør der udpeges personer med ansvar for at sikre overholdelse af afstandskrav.
- Myndighederne skal informere medarbejderne om sundhedsmyndighedernes anbefalinger og opfordre medarbejderne til at være opmærksomme på:
- At blive hjemme ved sygdom (også lette symptomer).
  - Hyppig håndvask og brug af håndsprit. Når man færdes blandt mange mennesker og på steder med mange kontaktpunkter, anbefales det, at man medbringer hånddesinfektion eller vådservietter.
  - Hosteetikette (host/nys i albuen eller i et engangslommetørklæde).
  - At begrænse fysisk kontakt (håndtryk, kram, kindkys).
  - Rengøring både på arbejdspladsen og hjemme.
  - At udvise ekstra opmærksomhed ved færden på steder med mange mennesker (fx i offentlig transport) og at holde afstand til andre personer, særligt hvis de ser syge ud.
  - At rejse uden for myldretiden for at undgå tæt kontakt med andre personer under transporten og for at skabe bedre plads i den offentlige trafik.
    - Gå eller tag cyklen ved kortere ture.
    - Overvej muligheden for at rejse uden for myldretiden, ved eksempelvis at flytte aftaler eller møde lidt tidligere eller senere på arbejdspladsen.
    - Vis hensyn til andre rejsende.
    - Host og nys ikke i retningen af medrejsende. Husk god hosteetikette - særligt i nærheden af ældre medrejsende.
  - Rejs ikke med kollektiv trafik ved sygdom eller formodet smitte, af hensyn til de andre rejsende.

1.4 Yderligere vejledning og rådgivning

Seneste version af FPS Q&A vedr. ansættelsesretlige forhold ifm. coronavirus/COVID-19 er vedlagt. Heri samles en række spørgsmål i relation til coronavirus/COVID-19. Svarene skal ses som et supplement til tidligere udsendt ansættelsesretlig rådgivning om COVID-19 på baggrund af nuværende anbefalinger fra sundhedsmyndighederne. Q&A'en vil blive opdateret, hvis forholdene ændrer sig.

Forsvarsministeriets Personalestyrelse er klar til at besvare øvrige ansættelsesretlige spørgsmål, der måtte opstå i denne sammenhæng. Kontakt FPS på FPS-KTP-JURA eller telefon 32 66 55 77.

Generel vejledning og information om ansættelses- og arbejdsretlige vilkår i forbindelse med coronavirus/COVID-19 er lagt ud på Medarbejder- og Kompetencestyrelsens hjemmeside (www.medst.dk) i Q&A-format og vil blive opdateret løbende.

Generel vejledning om arbejdsgivers behandling af medarbejdernes oplysninger vedrørende coronavirus/COVID-19 findes på Datatilsynets hjemmeside (www.datatilsynet.dk). Specifikke databeskyttelsesretlige spørgsmål kan rettes til myndighedens egen databeskyttelsesenhed.

Sundhedsmyndighederne og Udenrigsministeriet opdaterer løbende deres vejledninger på følgende hjemmesider:

- **Myndighedernes fælles hjemmeside: www.coronasmitte.dk**
- Sundhedsstyrelsen: www.sst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed: www.stps.dk
- Udenrigsministeriet: www.um.dk
- Udenrigsministeriets rejsevejledning: www.um.dk/da/rejse-og-ophold/rejse-til-udlandet/coronavirus/